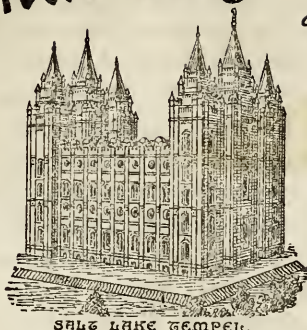

Skandinaviens Stjerne.

Organ for
Dages

de Sidste-
Sellige.

SALT LAKE TEMPEL.

Sandheden, Kundskaben, Dyden og Troen ere forenede.

Nr. 14.

Den 15de Juli 1902.

51de Aargang.

Missions-Husets Indvielse.

General-Konferencen ved Missions-Husets Indvielse, der afholdtes i Missions-Huset i Korsgade 11, tog sin Begyndelse Fredagen den 4. Juli om Aftenen Kl. 8 i den store Sal, der var fuld af Hellige, Fremmede og Missionærer fra Missionens forskellige Konferencer. Salen var smykket med Blomster, og en forgyldt Fremstilling af Utahs Stats-Baaben, en Vikube, var anbragt paa Bæggen bag Forhøjningen, omgivet af de tre skandinaviske og det amerikanske Flag.

Følgende Gæster fra Zion indtog Sæde paa Forhøjningen: Apostel Francis W. Lyman, Præsident over den europæiske Mission; Præsident Christian D. Fjeldsted, en af de syv Præsidenter over de Halvfjerds; Anthon L. Skanck, Præsident over den skandinaviske Mission; Andrew Jensen, en af Kirkens assisterende Historiefribere; Hugh J. Cannon, Præsident over den tyiske Mission; Levi E. Young, Præsident over den sveigiske Mission; Jens Jensen, Oversætter for „Skandinaviens Stjerne“; Carl A. Carlsson, Oversætter for »Nordstjärnan«; Hans D. Young, omrejsende Gæbste i Norge; Peter Christensen, Præsident over Københavns Konference; James C. Petersen, Præsident over Aarhus Konference; James Johnsen, Præsident over Aalborg Konference; Nils Anthon, Præsident over Stockholms Konference; Nils Löfgren, Præsident over Gøteborgs Konference; John N. Erickson, Præsident over Malmø Konference; Willard A. Christoffersen, Præsident over Christiania Konference; Peter Jensen, Præsident over Bergens Konference, og

Charles J. Olsen, Præsident over Trondhjems Konference; Charles N. Mabey, Præsident over Berlins Konference (Tyskland); Thomas C. Mc. Kay, Præsident over Frankfurt a. Mains Konference (Tyskland); William S. Owen, Præsident over Hamborg Konference (Tyskland), og Professor Ewan Stephens, Leder af Tabernakel-Koret i Salt Lake City.

Fra Københavns Konference vare følgende Missionærer til Stede: Parley P. Andersen, Wilford M. Christensen, Frederick G. Nielsen, Andrew C. Sørensen, Andrew L. Thorpe, Hans J. Zobell, James C. Jensen, Anthon F. Andreasen, David W. Thomsen, Jacob S. Bastian, Christian M. Nicolajsen, Peter M. Jensen og Niels A. Thompson.

Fra Aalborg Konference: Christian P. Christensen, Nephi M. Nielsen, Axel F. Andreasen, Frederick C. Mitchell, Parley P. Petersen, Mikkel C. Stenhouse, Lars P. Nielsen, Christian P. Larsen, Peter C. Sørensen, Winfred A. Fjeldsted, Hyrum B. Madsen, Clarence S. Nielsen, James M. Petersen, Stephen C. Christensen, James C. Larsen, Christian C. Binderup, Niels J. Nielsen.

Fra Aarhus Konference: David Lee, Andrew D. Mortensen, Joseph S. Olsen, James Jensen, Hans R. Hansen, Jørgen S. Jørgensen, Daniel P. Thuesen, Christian H. Christiansen, Peter W. Nielsen, Jens C. L. Breinholt, Christian N. Christensen, Jens C. Jensen, Søren C. Christensen, Hans Hansen, Brigham Nielsen, Niels Ericksen.

Fra Kristiania Konference: Lorenzo Andersen, Albert J. Knudsen.

Fra Bergens Konference: Søren Andersen, Joseph B. Seppefen, Christian Froidland, Craftus Skousen, Eli J. Bell, Joseph Nielsen, Niels Larsen, James P. Fugal, Ernest F. Jørgensen, Frederick Hansen, John H. Berg, Andrew A. Jensen.

Fra Trondhjems Konference: James Monsen, James M. Petersen, Ambrey Rowell.

Fra Stockholms Konference: Gustaf W. Teudt, Rudolph A. Christensen, Victor Johnsen, Martin L. Lee.

Fra Gøteborgs Konference: Hyrum J. Hanson, Carl H. Carlquist, Charles G. Johnson, John P. Jensen, John P. Rose, Gustaf A. Mossberg, A. Robert Larson, Hyrum A. Christenson, Christian Hanson og Carl H. Carlson.

Fra Malmø Konference: Andrew P. Christofferjon, Gustaf A. Anderson, Alfred Johnson, Charles Olson, Niels Monsen, Adolph S. Jensen, Bengt P. Tectorius, Emil J. Isaacson, Swen W. Nielson, Søren P. Thompson, Emil Anderson.

Fra Sundsvall Konference: Andrew C. Anderson, Alma G. Jacobson.

Missionærer fra Tyskland: Charles M. Morris og William W. Hendricks fra Hamborg; William A. Wegel jun. og John Bond jun. fra Hannover; Frederick D. Rötter og Benjamin C. Harter fra Bremen;

William H. Homer fra Frankfurt a. Main; Veroy E. Eccles og E. William Keese fra Dresden.

Præsident Anthon L. Stanchy præsiderede.

Københavns Grens vel indøvede Sangkor sang under Ledelse af Carl H. Løhdenskjold: „Fader vor paa Himlens Trone“, og Præsident Fjeldsted opsendte Abnings-Bønnen, hvorefter Koret sang: „Hav Tak for Profeten, du sendte“. Præsident Stanchy bød de Tilstedeværende et hjerteligt Velkommen og lykønskede de Hellige i København i Anledning af Fuldførelsen af det nye Missions-Hus. Efter at have samlede i omtrent 52 Aar i lejede Lokaler, af hvilke mange have været alt andet end rummelige og tilfredsstillende, kunne vi nu prædike Evangeliet i Danmarks Hovedstad i et smukt og rummeligt Lokale, som tilhører de Sidste-Dages Hellige. Taleren gav derefter en historisk Beretning om, hvorledes Tanken om Opførelsen af et Missions-Hus i København først opstod iblandt de Hellige i Zion, som vare udvandrede fra Skandinavien; Folk, som havde et varmt Hjerte, for Missionen og for deres Fædres Sprog, vare villige til at yde af deres Midler til Husets Opførelse, og Mange toge kraftigt fat paa Værket, samlede Midler iblandt de Hellige og satte dem i en Bank i Utah som en Begyndelse til et Byggefond; derefter blev Præsident Fjeldsted og Taleren kaldede til at opsjøge en Ejendom her i Staden, hvor Missions-Huset passende kunde bygges; de havde søgt vidt og længe, og omsider lykkedes det dem at finde denne Ejendom. Kr. 60,000 betalte for Grunden, og Papirerne paa den udfærdigedes og undertegnedes den 30. September 1901. Kontrakt sluttedes med en Bygmester her i Staden om at bygge efter en Tegning, der var udført efter, hvad man kunde tænke sig vilde være passende, og Grunden indvieedes den 2. Marts 1902.

Efter mange Besværligheder er Huset nu blevet færdigt; vi ere her for at indvie det, og vi føle os taknemmelige for dette Privilegium. Taleren formanede de Hellige til at efterleve deres Religion, vise deres Omgivelser et godt Eksempel og opbygge et Zion iblandt Folket her. Vi ønske at leve iblandt Folket og ville ikke gøre nogen upassende Indflydelse gældende for at faa Folk til at emigrere til Amerika. Han beskrev dernæst Bygningens Størrelse og de forskellige Befvemmeligheder, som den frembød. Selve Bygningen havde kostet Kr. 50,000, der vare jaa vidt betalte, at Enhver kunde faa sit, og der er gode Udsigter til, at de laante Penge kunne blive betalte til rette Tid.

Præsident Wyman fremstod derefter og bad de Forsamlede at forene deres Hjerter med ham, medens han opsendte Indvielses-Bønnen, der lød som følger:

Vor Fader, du, som er i Himlen! Vi, nogle faa af dine Sønner og Døtre, dine Pagtens Børn, og Andre, som ere her til Stede, komme frem for dig paa denne jaa passende Dag, Frihedens Dag (i de for-

enede Stater), ved Fuldendelsen af dette Missions-Hus, der er udtænkt og opført til den skandinaviske Missions Bedste, til at være Hovedkvarter for denne Mission og en Bolig for vore Brødre, som ere kaldede til at præsidere over denne Mission, og som lede alle dens Forretninger, til at være deres Bopæl og Forretnings-Kontor samt et Tilbedelses-Sted, hvor de Hellige kunne samles saa vel som vore Venner, der elske Sandhed og Retfærdighed, for at tilbede dig samt ære og ydmyge os i din Nærværrelse. Og vi takke dig, Fader, at du har gjort det muligt for dine Hellige i Zion at indsamle Midler ved deres ædelmodige, frivillige Gaver, for at købe denne udmærkede Grund i denne skønne Stad, København, og for at opføre denne Bygning, som er den første af saa stor Bigtighed, der er bygget af de Hellige i Udlandet. Vi takke dig, Fader, at du inspirerede din Tjener Craftus Snow og hans Medbrødre til at komme til den danske Nation og til denne prægtige Stad, nedsætte sig i den og paabegynde det store Værk her: at prædike Evangeliet, som det er aabenbaret i disse sidste Dage. Vi takke dig for, at denne Nation modtog dine Tjenere med aabne Arme, og at Nationens Regering og Love have været saa ædelmodige at skænke den personlige og religiøse Frihed, som blev indført i dette Land for 53 Aar siden.

Vi takke dig for, at du beredte Vejen til Fordel for Israels Børn, som bo i dette Land; thi vi forstaa tilvissse, at Israels Blod findes i Mængde blandt det skandinaviske Folk i Danmark, Sverige og Norge saa vel som i mange andre omliggende Lande, og vi føle os taknemmelige mod dig, vor Fader, at du har beredt Vejen, og at dette Land har været saa ædelmodig at annamme dine Tjenere og at beskytte dem, saa at Jesu Kristi Evangelium kunde prædiktes til det ganske Folk i dette Land, samt at denne Grund kunde købes og denne Bygning opføres. Vi velsigne Grunden og Alt derpaa, som tilhører dette Missions-Hus, og vi nedbede dine Velsignelser over det, at det maa være et helligt Sted. Vi takke dig for Husets Grundvold, der er lagt saa fast og sikker; vi takke dig for Murene, baade de ydre og indre, for Kælder-rummet og alle Værelserne, der ere indrettede saa hensigtsmæssige til dine Helliges Tarv; vi takke dig for den smukke Døbefont, og vi bede dig, at alle Sjæle, som indgaa deri, maa i Sandhed have ombendt sig fra deres Synder og ved Daaben modtage Syndernes Forladelse, vedblive i Troen og i din Tjeneste indtil Enden. Vi bede dig ydmygeligen, at Alle, som indgaa i Pagten med dig, maa være nidkære for Sandhed og Retfærdighed og overvinde Synden. Vi bede dig, Fader, at du vil velsigne Værelserne i Stue-Tagen, ja, ethvert af dem til det specielle Brug, hvortil de skulle benyttes, at din Aand maa bo i dette Hus og dit Navn være over det. Velsign alle dets Mure, at de maa være stærke og ikke blive rystede af Jordskælv eller af Elementerne, men at de maa blive bevarede for dig, Herre; velsign denne Forsamlings-Sal,

ſaa at de Hellige og vore Venner og Alle, der ønske at underſøge Livets og Saliggørelſens Plan, maa have Lejlighed til at gøre det i Fred. Velsign Forhøjningen, Galleriet, Vinduerne og Dørene og alle Møblerne i denne Sal. Vi bede dig, at du vil velsigne den ganſke Bygning, Gulvene, Lofterne, Trapperne, Skillerummene og Taget. Velsign alt det Materiale, ſom er benyttet til denne Bygning's Opførelſe. Velsign Huſets Møbler og dem, ſom bringes herind ſenere, til dine Børns Bekvemmelighed.

Vi takke dig, Fader, at dine Sønner fra det veſtlige Faſtland have ſendt af deres Midler til Opførelſen af dette Huſ, og vi bede dig, at din Aand maa hvile over os her, at dine Børn maa bo ſammen i Forening, og at de altid maa ſøge at kende din Vilje i deres Gudsdyrkelfe, ſaa at din Aand altid maa dvæle hos dem. Lad den ſamme Frihed nydes her, ſom vi have haft i over et halvt Aarhundrede. Vi takke dig for de Velsignelser, ſom denne Nation har nydt tilligemed andre i Skandinavien. Vi bede dig, at du vil velsigne Hans Majestæt Kongen, ſom regerer i dette Land, med hans ganſke Huſ og alle dette Lands Regerings-Embedsmænd. Vi bede dig, at du vil velsigne den Gren af Kongehuſet, den ſkønne Dronning Aleksandra af England. Velsign hendes Ugtefælle, Kong Edvard VII., ſom er ſarlig yng, at hans Liv maa forlænges, og at dette Riges Folk maa have Aarſag til at glæde ſig derover. Vi bede dig, at du vil velsigne alle Europas og Aſiens kronede Fyrſter og hele den øſtliche Verdens ſaa vel ſom Regenterne i den veſtliche Verden. Velsign, o Fader, de forenede Staters Præſident med hans Kabinets-Raad og Kongreſſen ſamt alle Regeringens Embedsmænd. Velsign alle Regeringer, ſaa at Fred og Fælleſkab maa herſke i den hele Menneſkehed, at der maa være Fred iblandt alle Jordens Nationer, og at alle Uenigheder, der ville fremkomme, maa afsluttes ved Voldgifts-Kendelfe. Lad enhver Strid iblandt Kapitaliſterne og Arbejderne ſaa en fredelig Afſlutning, ſaa at Jordens Nationer ikke mere ſkulle oplæres til Krig, ſaa at Nationer, hvis Borgere ere ſaa i Antal, kunne blive ligeflillede med de ſtore Nationer. Vi føle, at denne Nation, ſkønt forholdsvis lille, er bleven æret paa Grund af dens Fremſkridt og Intelligens, og vi bede, at diſſe Velsignelser maa tiltage, ſamt at denne Nations Trone i Følge dit Velbehag maa worde ſikret det nuværende Kongehuſ. Vi takke dig for de Velsignelser, ſom du har tilſikret denne Nations Borgere; lad dem vedblive og tiltage iblandt alle Jordens Nationer, ſaa at din Fred maa hvile over Land og Vand, Elementerne undertvinges, dine Børn bo tilſammen i Forening og ære dig og din Søn, Jeſus Kristus.

Vi bede, at Synd maa aftage, og at Evangeliet maa blive prædiket til alle Jordens Indbyggere, at de ærlige af Hjertet maa finde Sandheden og ikke blive forførte eller ledte paa Afveje. Vi bede dig, at du

vil høre vor forenede Bøn; vi elske vore Medmennesker, og vi ønske at erholde deres Venstabs, saa at de maatte forstaa os. Vi ønske, at Sandheden maa udbrede sig over Jorden og bedække den, som Vandene dække det mægtige Dyb. Vi bede dig, Fader, at vi maa vedblive at nyde Frihed i København og i alle Danmarks Stæder saa vel som i Sverige og Norge, at vi maa blive mangfoldige og populære og i Stand til at bygge lignende Huse i Sverige, Norge, Storbritannien og andre Lande. Fader, du ved, at vi altid ønske at opretholde Lovene i Landene, hvor vi virke, og at vi søge at opretholde god Orden og Fred. Vi ønske, at alle Regeringer maa vorde velsignede, at Retfærdighed maa pryde deres Forvaltning, saa at Jordens Indbyggere maa elske og ære deres Regenter, og at Regenterne maa herske i deres Folks Hjerter og finde deres Styrke i dem. Maa de Nationer, som have vist sig venstabelige imod dit Folk, vorde velsignede for deres Godhed, og maa de tiltage i Rigdom og Anseelse iblandt Jordens Nationer.

Vi bede dig, vor Fader, at du vil antage vort Offer, ja, af denne prægtige Bygning, saa at dine Velsignelser maa være udgydte over den for stedse, at naar dine Børn forsamle sig her, de da maa føle din Mand, og at ingen onde Indflydelser maa være her. Maa din Mand udgaa fra dette Hus, saa at Retfærdighed og Renhed kan tiltage og Synden blive bantvist fra dette Folks Midte.

Vi bede dig, at du vil velsigne Enhver, som det er vor Pligt at bede for. Maa dit Værk gøre Fremgang paa Jorden; maa dit Folk vorde velsignet i deres Bestræbelser paa at forbedre Verden; thi du ved, Fader, at de have intet andet Ønske end at gøre Menneskene godt ved at lære dem Sandhedens rene Principper.

Vi indvie denne Grund og denne Bygning til dig; vi indvie dette Folk til dig. Vi indvie vort Liv og Alt, hvad vi eje, og vi bede dig, at du vil antage os og vort Arbejde. Fremstynd Dagen, da din Vilje skal ske paa Jorden, som den sker i Himlen. For at sætte os i Stand til at udføre dette bede vi dig, at du vil vedblive med din Viljes Aabenbarelse til os, saa at vi ikke skulle ledes vild af de Billedfarelser, som ere nedarbejdede fra Slægt til Slægt. Besvar vore Bønner i Forhold til vor Ydmyghed og Tro.

Vi indvie disse Uldster og Hellige samt vore Benner, der ere i dette Land, til dig. Vil du krone dine Tjeneres Bestræbelser med Fremgang, ikke alene i disse scandinaviske Lande, men ogsaa i Tyskland, i Sveiz, de britiske Øer, Palæstina og andre Lande. Velsign vore Bestræbelser paa det vestlige Fastland, at de maa lykkes.

Vi bede dig, Fader, at du vil bøje Nationernes Hjerter imod os. Vi ønske, at de maatte forstaa os, saa at det maa gaa op for dem, at vi bestræbe os paa at leve i Retfærdighed, overvinde Synd og Ugudelighed, og at vi bruge alle vore Kræfter for at saa Magt over Laster og

Overtredelser paa Jorden. Vi ønske, Fader, at leve saaledes, at disse Betsignelser maa blive vore. Vi have haft mange Prover i den forløbne Tid og have udstaaet mange Ting, men vi haabe at være i Stand til at udholde Alt.

Lad dine udvalgte Betsignelser blive udgydte over dem, som have deltaget i Opførelsen af dette Hus. Betsign dem, som indsamlede Midlerne, og dem, som have arbejdet paa Bygningen, samt dem, som have haft Tilsyn dermed. Betsign Præsident Skanchy og Præsident Fjeldsted samt alle Andre, som have deltaget i dette Arbejde.

Vi bede dig, at dette Hus og Grunden, hvorpaa det staar, maa blive antaget af dig. Bevar Bygningen. Lad Velskifterne, som komme til denne Mission, blive fyldte med din Aand og rulle dit Værk fremad. Lad dem, som præsidere her, besidde Visdom til at udføre Missions-Arbejdet paa en Maade, som vil være antagelig for dig.

Vi bede om alle disse Betsignelser i vor Herres Jesu Kristi Navn. Amen.

Koret sang en Hymne, der i Dagens Anledning var forfattet af Præs. Anthon L. Skanchy.

Ældste Andrew Jensen holdt dernæst en Tale, i hvilken han forklarede, at den nu fuldendte Missions-Bygning nærmest kunde betragtes som en Gave fra udvandrede Skandinaver og deres Efterkommere, som nu vare bosatte i Vestens Bjergland; han haabede, at Opførelsen af en saadan Bygning og Vedligeholdelsen af en stor og stærk Gren i Danmarks Hovedstad maatte blive Midlet til at tilvejebringe en bedre Forstaaelse af de Hellige iblandt Nordens Beboere end den, der tidligere har været raadende her. Der har været saa mange flette og usandfærdige Rygter i Omløb i Skandinavien om Mormonerne i Utah, at det er paa høje Tid, at Folket i disse Lande kommer til Rundskab om de virkelige Forhold og lytter til Sandheden med Hensyn til deres Landsmænds Stilling og Tilstand i det vestlige Amerika. Taleren var en af de Mange, som i sin Ungdom forlod sit Fødeland og drog til Amerika, hvor han lærte et nyt Sprog og fra sin Ungdom af blev fortrolig med den ny Verdens Sæder og Skikke; desuagtet havde hans Hjerte stadig banket varmt for hans Fødeland og hans Forsædres Sprog, og da han kom til Rundskab om, at man manglede et Missions-Hus og en passende Sal til Forsamlingsbrug i København, søgte han sig i Forening med Hundreder af andre amerikanske Borgere af skandinavisk Herkomst rede til at yde sin Skærv for at afhjælpe en saadan Mangel; nu haabede han, at Indbyggerne i Danmark vilde betragte denne ny Missions-Bygning som et Bevis paa den Kærlighed og de gode Følelser, der rører sig hos deres Landsmænd, som ere bosatte i det fjerne Westen, overfor de for dem kære Lande: Danmark, Sverige og Norge. Koret sang: „Priser Profeten, som skued Jehova“.

Takfigelse af Vldste Peter Christensen.

Lørdag den 5. Juli afholdtes Præstedømsmøder Kl. 10 Formiddag og Kl. 2 Eftermiddag, hvor Præsidenterne fra de forstellige Konferencer i Skandinavien og de besøgende Præsidenter og Vldster fra den tyske og sveitsiske Mission talte, og hvor desforuden Præsident Francis M. Lyman gav mange værdifulde Instruktser og tidsvarende Lærdomme, som ville være til særlig Nytte for Missionærerne, der ere udsendte som Evangeliets Bubbærere. Præsidenterne Fjeldsted og Skanhy talte ogsaa og opmuntrede Vldsterne til Trofasthed i deres Pligters Udførelse.

Den 15de Juli 1902.

Missions-Kontoret i København.

Følgende Artikel, der som et Bidrag til Kirkens Historie er forfattet af Vldste Andrew Jensen, er velvillig bleven os overladt til Optagelse i „Skandinaviens Stjerne“.

Da Apostel Graftus Snow og Vldsterne John E. Forsgren og George B. Dykes ankom til København med Dampskibet „Victoria“ den 14. Juni 1850, modtoges de paa Dampskibsbroen af Vldste Peter D. Hansen, som var ankommen til København en Maanedes Tid i Forvejen. Broder Hansen, der var dansk af Fødsel, gjorde Tjeneste som Tolk for de engelsktalende Brødre og ledsagede dem til et Hotel, hvor de paa et Værelse, der blev dem anvist, i Forening nedbøjede sig og opsendte deres Takfigelse til Gud samt indviede sig til hans Tjeneste i Danmark. Da de opdagede, at Hotellet var et almindeligt Tilholdssted for Spillere, Urostiftere og andet daarligt Selskab, besluttede de straks at opøge et privat Spisehus eller at leje et Værelse paa et mere affondret Sted, og de tilbragte det meste af Eftermiddagen med at vandre omkring i Staden og dens nærmeste Omegn for at finde en passende Bolig. „Vi toge flere Værelser i Djeshyn,“ skriver Broder Snow, „men vi fandt intet Sted, hvor Urken kunde hvile . . . Den følgende Nat var søvnløs for mig, uagtet de andre Brødre hvilede. Jeg havde været meget søsyg paa Rattegattet, og mine Nerver befandt sig i en feberagtig Tilstand. Støjen fra de Spillende lod sig tydelig høre i vore Sovværelser, og Drofferne, der bragte Folk til Hotellet og jog afsted over den haarde Stenbro, umiddelbart under vore Binduer, virkede forstyrrende paa mig lige til Dagens Frembrud . . . Jeg gik flere Gange frem og tilbage paa Gulvet og fastede mig derpaa atter paa min Seng, bedende inderligt til Gud om at vejlede os, saa at vi kunde finde et

fredeligt Hjem og en oprigtig Familie, hvor hans Aand kunde finde Behag i at bo og forblive saavel hos den som hos os."

Den følgende Dags Morgen (den 15. Juni) gif Brødrene atter ud i Byen for at opsoge en passende Bopæl, og det første Sted, de besøgte, var Nr. 196 i Bredgade (nu Nr. 21), hvor en Mand ved Navn Lauritz B. Malling boede. Brødrene kom overens med ham om baade Koft og Logi; de lejede et møbleret Værelse for 7 Rigsdaler (Kr. 14) om Maaneden, og desuden betalte de hver 3 Rigsdaler (Kr. 6) om Ugen for Koft i Familien, der bestod af Hr. Malling og Hustru samt en ung, velopdragen Dame, som var beslægtet med Familien. I dette lejede Værelse begyndte Missionærerne straks at bære Vidnesbyrd om Evangeliets Gengivelse til Folk, som kom for at tale med dem, og iblandt dem, som tidligt bleve paavirkede af deres Tale, vare ogsaa Hr. Malling og hans Hustru, som inden lang Tid horte til de Troendes Tal (Hr. Malling drev Forretning som Hjul- og Karetræner, og han var en anset Borger i Staden). Ældste Snow — og en Del af Tiden ogsaa de andre Brødre fra Amerika — boede i Broder Mallings Hus i omtrent elleve Maaneder, eller indtil han havde fuldbendt Udgivelsen af Mormons Bog, og rejste derefter til England paa et Besøg, som han tiltraadte den 24. Maj 1851.

Efter Ældste Snows Tilbagekomst til København den 3. August 1851 op slog han i Følge Indbydelse sin Bopæl hos et af Menighedens Medlemmer, Broder Rasmus Petersen, som drev en Mel- og Grynhandel i Stedet Nr. 37 paa Gammeltorv. Hos ham boede Brødrene Snow og Forsgren i omtrent 6 Maaneder til henimod Slutningen af Januar Maaned 1852, da Broder Petersen og Hustru forlode København for at emigrere til Zion. De vare nemlig iblandt de 28 Personer, der rejste til Utah som Førstegrøden af Evangeliets Forkyndelse i gamle Norden. I midlertid var Ældste P. D. Hansen bleven gift og boede tilligemed sin Hustru i Broelæggerstræde 80, 2. Sal, hvilket blev „Skandinaviens Stjernes“ første Kontor, og hvorfra dens første fem Numre udgaves.

Efter Broder Rasmus Petersens Afreise flyttede Apostel Snow sammen med Peter D. Hansen til en Lejlighed, de havde sikret sig i Stedet Nr. 54 i Kompagnistræde, 4. Sal, hvilket nu blev Missionens og „Stjernes“ Kontor indtil April Flyttedag 1853, da man tog en ny Lejlighed i Besiddelse i Gøthersgade Nr. 28, 2. Bagsal, hvor Missionens Affærer varetoges i 6 Maaneder. En Sal til Forsamlingsbrug lejedes i samme Gaard, der var beliggende paa Hjørnet af Gøthersgade og Kongens Nytorv, bag ved Hotel „Skandinavien“.

Den 21. September 1853 skrev Præsident John van Cott fra København til Udgifveren af »Millennial Star«, at det var lykkedes ham at finde en mere passende Lejlighed til „Skandinaviens Stjernes“ Kontor paa rimelige Vilkaar. Den ny Lejlighed var beliggende i Gøthersgade Nr.

29, 3. Sal, og benyttedes som Missions-Kontor i lidt over 2 Aar. I „Skandinaviens Stjerne“ for 15. December 1855 læses der, at Kontoret var flyttet til Store Strandstræde Nr. 78 i Stuen til højre, men Brødrene benyttede kun denne Lejlighed i nogle faa Maaneder, da Kontoret allerede den 15. April 1856 flyttedes til Lorenzengade Nr. 504, A 5 i Stuen (nu Nr. 9) til venstre. Denne Lejlighed benyttedes som Missions-Kontor i 1½ Aar eller indtil Oktober 1857, da man flyttede over Gaden til Stedet Nr. 504, D 5 i Stuen til venstre. Her udførtes Missionens Forretninger i to Aar indtil Oktober 1859, da Præsident Widerborg flyttede Kontoret op paa 1. Sal i samme Sted, kun paa den anden Side af Gangen, hvor Kontoret nu har været i 43 Aar.

I 1860 bleve Husnumrene i Lorenzengade forandrede, saa at Kontorets Adresse blev Lorenzengade Nr. 14, 1. Sal til venstre i Stedet for som tidligere Nr. 504, D 5, 1. Sal til venstre, og i Aaret 1891 blev Gadens Navn forandret til Sankt Paulsgade. Til Oktober Flyttedag vil Kontoret blive flyttet til de Helliges eget Missions-Hus i Korsgade Nr. 11.

Apostel Francis W. Lyman, Præsident over den europæiske Mission, og Ældste Hugh J. Cannon, Præsident over den tyfste Mission, ankom hertil den 2. Juli, og den 3. ankom Ældste Levi C. Young, Præsident over den sveiziske Mission. Disse Brødre kom hertil for at deltage i Missions-Husets Indvielse og Missions-Konferencen. Det er os en stor Glæde at kunne byde dem velkomne og at nyde deres behagelige Selskab; vi haabe, at deres Besøg her maa være lige saa behageligt for dem, som det er for os, og at Herren maa krone deres Bestræbelser for hans Værks Fremme paa Jorden.

Til alle dem, som den 4. Juli indsendte Lykønskings-Telegrammer i Anledning af Missions-Husets Indvielse, bringes herved min hjerteligste Tak og Paaskønnelse med Ønsket om, at de maa være velsignede og leve længe paa Jorden. Anthon L. Skanck.

De Sidste-Dages Helliges Forsamlings-Lokaler i København.

De første tre Maaneder efter Apostel Crastus Snows og hans Medbrødres Ankomst til København afholdtes der ingen offentlige Forsamlinger; men Missionærerne indskrænkede sig til private Samtaler med Folk, som kom for at besøge dem; efter at man i August Maaned havde begyndt at døbe, afholdtes mindre Forsamlinger for de Nydøbte og deres Venner i private Huse, hvor Haandspaalægges foretoges, og hvor Børn velsignedes, og Nadveren administreredes. Men da omtrent 50 Personer vare blevne døbt, og det blev nødvendigt at organisere dem til en Gren i Kirken, lejedes Søndag den 15. September 1850 en Sal i Binggaardsstræde til Afholdelse af en større Forsamling, og paa den Dag bleve de nydøbte Hellige i Danmarks Hovedstad organiserede som den første Gren i Jesu Kristi Kirke af Sidste-Dages Hellige i Skandinavien; den blev kaldet Københavns Gren, og Eldste George B. Dykes beskikkedes til dens Forstander, medens den i Salt Lake City, Utah, for nylig afdøde Johan B. Förster valgtes til Skriver. Lauritz B. Mallings (hos hvem Missionærerne boede), Ole Svendsen og Anders Nagren valgtes til en Komite, der skulde forestaa Grenens timelige Anliggender, og det blev blandt andet paalagt disse Brødre at leje en passende Sal til Forsamlingsbrug. Nævnte Komite gik straks til Værket og lejede en Sal af Hr. Nehm i Stedet Nr. 45 i Lille Kongensgade i Vaggaarden, hvor det første offentlige Møde under de Helliges Ledelse afholdtes Onsdag Aften den 18. September 1850. I dette Møde afgav Eldste Forsgren, der samme Dag var ankommen fra Sverige, en Beretning om sin Missions-Virksomhed i sit Fødeland og sin Forvisning derfra. Fra den Tid afholdtes regelmæssige Forsamlinger i den lejede Sal hver Søndag Formiddag fra Kl. 10 til 12 og fra Kl. 7 til 9 om Aftenen samt hver Onsdag Aften fra Kl. 7¹/₂.

Efter kort Tids Forløb offentliggjorde de københavnske Præster, at de vilde holde Aften-Forsamlinger i deres Kirker — noget, som tidligere var ukendt i Hovedstaden —, medens de samtidig udtalte det Haab, at Folket da ikke længere vilde finde nogen Undskyldning for at overvære Mormonernes Møder. Da dette ikke havde den forønskede Virkning, gjorde de Forsøg paa at opflamme Studenterne til at anføre Haandværksbende og Læredrenge til et Korstog imod de Hellige ved at forstyrre og afbryde deres Forsamlinger. Brødrene taalte disses Frækhed og Bespottelser paa Salen i flere Aftener, idet de bestræbte sig paa at overvinde deres Modstandere med Taalmodighed og Overtalelser. Man ansøgte Magistraten og Politichefen om Bestyttelse, men Politiet saa tilsyneladende gennem Fingre med Pøbelen; thi medens det gav gode Løfter, som det aldrig opfyldte, hbede det ganske vist Uroftisterne hemmelig

Bistand i deres ulovlige Optræden. Saadanne vare Forholdene i December 1850. Broder Crastus Snow anfaa det under disse Omstændigheder for Visdom at ophøre med Aftenforsamlingerne for en Tid. De Hellige fik Meddelelse om denne Beslutning, og da Tiden kom til Afholdelsen af den næste Aftenforsamling, forbleve de Alle hjemme, medens Bøbelen derimod indfandt sig i endnu større Antal end tidligere og udstødte stærke Trusler om Voldsomhed. De omringede Salen, brækkede Døren itu, gjorde en hel Del Spektakel og lode deres Raseri gaa ud over Bygningen og hverandre indbyrdes, medens de Hellige bade i deres Hjem. Lignende Scener gentoges flere Gange de Aftener om Ugen, da Forsamlingerne plejede at afholdes. Imidlertid holdt Brødrene sig i Stilhed blandt de Hellige, som forsamlede sig i smaa Grupper paa stille og fredelige Steder for at tale og bede med hverandre, indtil Opvildselsen omsider lagde sig, hvorefter Forsamlingerne fortsattes paa Salen, dog kun om Søndagen, ikke om Aftenerne.

Den 25. April 1851 lejedes en Sal til Menighedens Brug paa Kristianshavn paa Hjørnet af Dronningensgade og Skt. Annagade, lige over for „Vor Frelser's Kirke“, hvor regelmæssige Møder afholdtes. De samme Optrin, som havde fundet Sted i Hr. Nehms Lokale i Lille Kongensgade, begyndte imidlertid ogsaa snart at vije sig paa Kristianshavn. En Hob Urostiftere indfandt sig regelmæssigt i Forsamlingerne og vakte Forstyrrelse paa forskellig Maade. Brødrene bade nok Politiet meget venligt om at beskytte dem mod Overlast, men fik kun til Svar, at det var Politiets Pligt at opretholde Orden paa Gaden, men ikke i Husene. Broder Snow og hans Brødre kom derfor til den Slutning, at dersom de skulde have Fred, maatte de selv gøre Forsøg paa at staffe den til Veje. Efter derfor at have taalt Bøbelens Fornærmelser i længere Tid lagde man en Plan til at befri sig fra de uvelkomne Gæster. En Aften, da Lokalet som sædvanligt var temmelig godt fyldt med Urostiftere, posterede nemlig Ældste Snow et Par stærke lokale Brødre nede ved Døren og gav dem Ordre til paa et Signal, som han vilde give, at besørge Bøbelen udenfor. Saa snart Forsamlingen var aabnet, og Broder Snow havde begyndt at tale, gavede Forstyrrelserne sig til at hujе, skrigе og gøre almindelig Uro. Ældste Snow blev pludselig fyldt med Ridskærhed mod dem, og under en næsten overnaturlig Magts Indflydelse sagde han med Tordenstemme til de tilstedeværende Brødre, at dersom de vilde staa ham bi, skulde de snart rydde Værelset for de forstyrrende Banditter, og samtidig gjorde han en Bevægelse, som om han vilde lægge Frakken for med sine egne sysslede Kræfter at sætte sit Forslag i Udførelse. Urostifterne bleve derved betagne af Frygt og trak sig i største Hast tilbage mod Udgangen, hvor de ansatte Dørvogtere, der vare store og kraftige Mænd og forstode deres Pligter, lagde Haand paa Bøbelen og ved Hjælp af andre Brødre kastede dem over Kælværket ned ad

Trappen, een ad Gangen, indtil Alle vare udenfor, hvorpaa Døren smækkedes i Laas. Dette blev udført med en saadan Hurtighed og Alvor, at Uroftisterne ikke fik Tid til at tænke paa Modstand. Først da de vare komne udenfor paa Gaden, syntes de tildels at fatte sig og gjorde da Forsøg paa at bryde Døren i Stykker ved at optage store Stene fra Gaden og kaste dem imod den. Men Brødrene forsvarede sig tappert indenfor, indtil Politiet endelig kom til Stede og bortfjernede Oprørerne. Derpaa afholdtes en rigtig god Forsamling i Vokalet, og Pøbelen gjorde aldrig mere noget syndeligt Forsøg paa at forstyrre de Helliges Møder der paa Stedet.

I Oktober Maaned 1851 maatte Forsamlingerne i Lille Kongensgade ophøre, da Hr. Nehm nemlig nægtede Komiteen at udleje sin Sal længere til de Helliges Forsamlingsbrug. Som Følge heraf maatte de Hellige i selve København som paa Kristianshavn i nogen Tid afholde alle deres offentlige Møder paa Kristianshavn.

Den 19. April 1853 tog Menigheden i København en ny Sal i Besiddelse, som var lejet i Gothersgade (Hotel „Skandinavien“) ved Kongens Nytorv. Den følgende Fredag indviedes Salen, og Søndag den 24. Juli afholdtes den første offentlige Forsamling der. I Formiddags-Mødet blev der oplæst et Brev, som Præsident Willard Snow havde modtaget fra Ældste John C. Forsgren, hvori det meddeltes, at Skibet »Forest Monarch«, der bragte det første større Selskab af emigrerende Hellige fra Skandinavien til Amerika, var ankommen til Mississippiflodens Munding den 8. Marts. I Eftermiddags-Mødet fik ti eller tolv nye Medlemmer Haandspaalægelse, og to eller tre Andre indgave deres Navne for Daab. Men medens Brødrene derefter vare i Færd med at administrere Nadveren, forsamledes en stor Mængde Mennesker udenfor med Sommerne fulde af Sten og andre haarde Genstande, hvormed de straks begyndte at bombardere Bygningen. Først splintrede de den ene Halvdel af Døren med Stenene og kastede derpaa en Flaske Vitriolsyre eller noget lignende ind iblandt de For samlede; Flasken sloges itu og saarede en af Søstrene, saa at Blodet flød stærkt fra hendes Ansigt ned paa Gulvet. Salen genlød af Kvinders og Børns Skrig, og en stor Forvirring opstod i hele Forsamlingen. En af de Helliges Benner gif nu ud for at hente en Politibetjent, og Guds-tjenesten fortsattes derpaa, som om intet usædvanligt var foregaaet. Efter at Forsamlingen var sluttet, ødelagde Volds mændene det øvrige af Døren, brøde ind i Salen og stillede Bænkene ovenpaa hverandre; de berøvede ogsaa Bæggene de fleste af de Knager, hvorpaa Brødrene hængte deres Hætte, og de vedbleve deres Ødelæggelses-Værk, indtil de foreløbig vare tilfreds stillede. Efter gentagne Anmodninger kom endelig en Politibetjent til Stede, hvorpaa Pøbelen trak sig tilbage, efterladende sine Mærker.

Efter en Tids Forløb ophørte Optøjerne, og de Hellige fik Lov til at afholde deres Forsamlinger i nogenlunde Fred. Omkring Aaret 1860 lejedes en Sal i Springgade Nr. 13 (nu Bilestræde Nr. 57), 1. Sal til Gaden, hvor Forsamlinger afholdtes i længere Tid. Siden lejedes den af Grenen tidligere benyttede Sal i Lille Kongensgade Nr. 25, hvor Møder afholdtes regelmæssigt i flere Aar. Smidlertid var der bleven mange døbte paa Nørrebro, hvor et andet Forsamlings-Lokale lejedes i Frederik den 7.s Gade Nr. 5, Stuen over Gaarden, og saaledes havde Københavns Gren to Lokaler i flere Aar, nemlig et i Lille Kongensgade og et andet i Frederik den 7.s Gade.

I sin Tid flyttedes Forsamlingslokalet i det indre af Byen til Gøtthersgade Nr. 48, 1. Sal i Sidehuset, hvor der tilligemed i Frederik den 7.s Gade afholdtes Forsamlinger regelmæssigt indtil April Flyttedag 1876, da begge de nævnte Lokaler opgaves, og en ny Sal, der blev lejet til Forsamlings-Brug i Store Regnegade Nr. 26, 1. Sal over Gaarden, toges i Besiddelse. Dette Lokale benyttedes i syv Aar, indtil man til April Flyttedag 1883 lejede en anden Sal i Krystalgade Nr. 24. Denne Sal tjente de Hellige til Forsamlings-Brug i 14^{1/2} Aar eller til Oktober Flyttedag 1897, da en anden Sal lejedes i Sct. Pederstræde Nr. 45, 1. Sal over Gaarden, hvor de Helliges Møder afholdtes indtil den 1. Juli 1902. For denne Sal betales der en aarlig Leje af Kr. 600, og den tjente Menigheden i København til Forsamlings-Sal i 4 Aar og 9 Maanedre, da Salen i det ny Missions-Hus i Korsgade 11 toges i Brug. Dette bestaar af en smuk tre-Etages Bygning, opført i gothisk Stil, med et vist amerikansk Anstrøg i nogle af dens Enkeltheder. De ydre Mure ere tykke og solide og ere ligesom de fornemste Skillemuere opførte af velbrændte Mursten, medens nogle af de mindre vigtige Skillevægge ere opførte af Brædder og nogle af Staaltraad og Gibs; til Gulv og Træarbejdet i Almindelighed er der hovedsagelig brugt godt, veltørret svensk Tømmer, Aspudsning og Maling er udført af nogle af Hovedstadens bedste Haandværkere. Taget er dækket med bornholmske Skifersten. Hovedbygningen er lidt over 34 Alen lang og omtrent 20 Alen bred udvendig. I Kælderen findes foruden Gange og Forværelser: Køkken med to Spisekamre, Spiseværelse, to Oplagsværelser (der maaske i en nær Fremtid ville blive benyttede som Bogbinderi), et Døbeværelse (hvori der er bygget en elegant Døbefont, omgivet af et smukt Messing-Gelænder), to Paaklædningsværelser (et for Herrer og et for Damer) og et Maskinværelse, hvori der er bygget et Varmeapparat til at opvarme Bygningens to nederste Etager. Stuen eller anden Etage indeholder: a) en mindre Forsamlings-Sal, der er 18 Alen lang og 9 Alen bred, som vil blive benyttet til Afholdelse af Præstedømsmøder og andre mindre besøgte Forsamlinger; b) tre større Værelser, der henholdsvis ville blive benyttede af Missions-Præsidenten, Skriverne for „Skan-

dinaviens Stjerne" og »Nordstjärnan« samt af Præsidenten over Københavns Konference; c) fire Soveværelser. Den store Forsamlings-Sal indbefatter hele den øverste Etage, og den er lidt over 32 Alen lang og omtrent 18 Alen bred samt 11 Alen høj fra Gulvet til Loftet. Paa Forhøjningen, som er bygget i Salens nordvestre Ende, findes der Plads til det arbejdende Præstedømme og Sangkoret. Paa Galleriet, som er opført i den modsatte Ende af Salen, er der Plads til 75 Tilhørere. Der er ialt Siddepladser til omtrent 500 Personer, og naar Nødvendigheden kræver det, kunne i det mindste 700 Mennesker faa Plads. En Bindeltrappe fører fra Stue-Etagen op paa Forhøjningen. De to Sidebygninger, der hver er 8 Alen lang og 7 Alen bred, benyttes udelukkende til Trappegange; disse ere særdeles velbyggede og magelige for Opstigning, og Gelænderne ere saa smukke og smagfulde som noget af den Slags i København. Huset er bygget i Følge Kontrakt med Hr. E. Lytthaus Petersen, en af Københavns dygtigste Murermestre; og Præsident Anthou L. Skanck, som har mange Aars Erfaring som Bygmester hjemme i Zion, har været sin egen Arkitekt og har med en rosværdig Flid og Udholdenhed skænket alle Husets Enkeltheder personlig Opmærksomhed.

Andrew Jenfon.

Kengøring i Vatikanet.

Vatikanet, Paven's Slot, har ikke mindre end 11,000 Rum til Privatboliger, Kontorer, Samlinger etc. Det koster at gøre rent der, og det gaar heller ikke ofte paa. Siden forrige Hovedkengøring, under Pave Sixtus IV., er der nu hængaaet 400 Aar.

For en Tid siden maatte derfor Leo XIII. bekvemme sig til at tilkalde Skurekonerne. Støvet laa tommethyt paa de fleste Steder; Mallerier og Vægge vare dækkede med Smuds, og Marmorbillederne vare ganske sorte.

Der var meget at gøre, og Paven lejede 1000 Mænd og 500 prøvede Kengøringskoner.

Disse 1500 lignede en hel Armé, da de mønstredes paa Peterspladsen og modtog deres Kengørings-„Værktøj“. Det saa helt imponerende ud; men da de vare slupne ind og havde begyndt, indsaa Paven, at der maatte mere Hjælp til. De 1500 forsvandt aldeles i de vældige Rum, og de vilde sikkert have behøvet flere Aar for at blive færdige. Paven lejede derfor straks endnu 1500 Mænd og 2000 Kvinder, og over disse 5000 satte han 700 Opsynsmænd, som skulde paaase, at der blev arbejdet ordentlig, og at der ikke blev stjålet alt for meget af Kunstværkerne. Naturligvis forsvandt alligevel en Mængde Ting under Arbejdet, der varede i 8 Maaned.

De første Dage rekvireredes hver Dag bl. a. 800 Brød — til Rengøring af Tapeterne. Denne maatte nemlig foregaa ved Skrubning med Brødsmluler, og da der i Vatikanet ialt er umaadelige Væggeslader, skal der meget Brød til. De 800 forslog da heller ikke det mindste, og Paven blev slagen med Skræk, da han saa Brødregningen. Han gav straks Ordre til at opføre to store Bagerovne i Vatikanet. Disse leverede siden Brødet; Paven sparede nogle Hundrede Lire, men fik alle Roms Bagere til Hjender.

Siden Sixtus IV. er der faldet meget Støv i Vatikanet; men det viste sig først rigtig, da alle Fejekostene kom i Bevægelse. Den første Uge udfejedes alene 60 Tons Støv, og det kun almindeligt Støv, saadant, som lægger sig overalt og ikke har nogen videre Tyngde. Der medgif siden 800 Pund grøn Sæbe og 2000 Pund Soda om Ugen og ialt 2000 Gulvstrubber og 8000 Fejekoste. Til Støveflude medgif 80 Baller Uldtøj, som skænkedes af troende Irlændere.

Nogle Dage før Jul var Alt færdigt, og Pavens Lejlighed var atter hyggelig at se til. Men Rengøringen havde kostet 300,000 Dollars, foruden at en Mængde Mennesker havde skaffet sig Syndsforlæbelse for 5 Aar ved at arbejde gratis.

Naar bliver næste Hovedrengøring af Pavens Gemakker? Vatikanet er gammelt og skrøbeligt nu og taaler snart ikke mere.

Ensomheden udgør intet Fristed. Det agtværdigste Fristed er at søge der, hvor vi kunne være virksomme. Alle Bod, alle Savn ere ingenlunde stikede til at unddrage os en straffende Skæbne, naar denne er bestemt til at forfølge os; kun naar jeg i ørkesløs Tilstand skal tjene Verden til Skue, er den mig modbydelig og ængster mig. Men finder man mig frejdig ved Arbejde, utrættet i min Pligt, da kan jeg udholde Enhvers Blikke, eftersom jeg ikke behøver at fly Gudsdommens.

Goethe.

„Scandinaviens Stjerne“ udkommer den 1ste og 15de i hver Maaned. Abonnementspris: 1 Krone pr. Kvartal eller Kr. 3,70 om Aaret portofrit.

I n d h o l d.

Missions-Husets Indvielse 209 Red. Bem: Missions-Kontoret i København 216 Notitjer 218	De Sidste-Dages Helliges For- jamlings-Lofaler i København 219 Rengøring i Vatikanet 223
---	--

København, 1902.

Udgivet og forlagt af **Anthou V. Skandhy**, Sanft Pauls Gade 14, 1ste Sal.
 Trykt hos F. E. Bording (B. Peterfen).